

Ústav germánských studií

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Barbory Kazdové

na téma

Zur Rezeption der Germanismen bei der jüngeren tschechischen Generation.

Předkládaná bakalářská práce se zabývá germanismy z oblasti stavebnictví a zkoumá současný stav aktivního užití i pasivního porozumění slangovým výrazům na základě dotazníků zadaných na odborných učňovských školách a střední průmyslové škole stavební, (všechny v Praze). Cílem práce je pak ověřit tezi autorů Trosta a Povejšila, že u mladé generace neustále klesá kompetence rozumět a aktivně používat tyto výrazy.

V teoretické části se autorka nejprve věnuje historickému přehledu etap vlivu němčiny na češtinu od prvopočátků (9 př. Kr.) až do současnosti. Zmiňuje také, jaké oblasti jazyka byly vzájemným soužitím obou národů dotčeny především (slovní zásoba a frazeologie). Následně terminologicky vymezuje pojem „germanismus“ a věnuje se obšírněji problematice přejímek z cizích jazyků. Na závěr teoretické části se zabývá stylistikou češtiny, zmiňuje spisovný jazyk i jeho nespisovné formy vč. slangu, který ve vybraném oboru stavebnictví právě disponuje mnoha germanismy.

Praktická část předkládané práce se zaměřuje na vlastní výzkum germanismů z oboru stavebnictví. Autorka zde popisuje jak formu a obsah sestavených dotazníků (forma vlastních dotazníků je pak také součástí příloh práce), tak zdroje, ze kterých čerpala při sestavování seznamu těchto germanismů. Následuje popis prostředí, ve kterém byly dotazníky předloženy k vyplnění (dvě učňovské školy a jedna střední průmyslová škola, celkem 54 respondentů z řad žáků těchto škol a sedm z řad vyučujících), dále popis průběhu zadávání dotazníků a charakteristiky předkládaných dotazníků. Hlavní částí celé práce je vyhodnocení pasivní znalosti i aktivního používání germanismů obsažených v dotazníku, jak ze strany žáků, tak učitelů. Vyhodnocení je provedeno důkladně po jednotlivých germanismech a je vždy doplněno přehledným grafem naznačujícím statistickou procentuální úspěšnost obou skupin dotazovaných.

Na základě výsledků výzkumu pak posluchačka dochází k závěru, že germanismy z češtiny skutečně mizí a potvrzuje tím zmiňovanou tezi Trosta a Povejšila. Zároveň přiznává, že pro spolehlivější výzkum by bylo třeba rozšířit dotazník i do menších měst a pohraničních oblastí, s čímž nelze než souhlasit a dodat, že větší výpovědní hodnotu by anketa také měla při zajištění většího počtu respondentů.

Po formální stránce je práce dobře a přehledně členěna a až na několik maličkostí jsou dodržena všechna základní pravidla úpravy textu (např. chybí údaj o stránkování v odkazu na Pokorného 1991 (str. 18 předkládané práce); pořadová čísla odkazující v textu na poznámky pod čarou nejsou umístěna za tečkou, ačkoli se poznámka vztahuje k celé větě (viz str. 11 ad.) apod.). I přes několik drobných chyb (plurál – die Antworte – str. 42 ad.) a překlepů je práce psána solidní němčinou.

Ústav germánských studií

Pro ucelení názoru na předkládanou práci bych se autorky ráda zeptala na následující otázky:

- 1) V úvodu práce (a následně ještě na i na dalších místech) odkazujete na tezi P. Trosta a J. Povejšila ohledně úbytku výskytu germanismů v češtině. Vždy tak ale činíte velmi vágně, bez citace či přímého odkazu na tyto autory. Dokonce ani v seznamu literatury jsem nenašla žádnou práci od J. Povejšila, přestože se na něj v hlavní myšlence své práce odvoláváte. Můžete prosím doplnit tyto údaje a vysvětlit, proč v seznamu literatury chybí?
- 2) Proč v seznamu literatury chybí i již výše zmiňovaný text od Pokorného z roku 1991?
- 3) Vyhodnocení dotazníků provádíte slovním popisem a grafy zobrazujícími procentuální úspěšnost odpovědí. Nezdá se Vám, že vypovídací hodnota Vámi vytvořeného grafu je narušena faktem, že do téhož grafu vkládáte úspěšnost žáků i vyučujících zároveň, přičemž celkový počet respondentů-žáků byl 54 a učitelů jen sedm? Pak chybná odpověď jediného žáka způsobí pokles úspěšnosti o 1,85 %, zatímco chybná odpověď jediného učitele způsobí pokles úspěšnosti o 14,3 %. Výsledný graf tedy na první pohled může vyvolat velice zkreslující dojem. Navíc vkládáte do jednoho grafu výsledky dvou různých výzkumů (dotazník pro studenty a učitele se lišil svým zadáním).

I přes některé drobné výhrady formálního charakteru doporučuji předkládanou bakalářskou práci posluchačky Barbory Kazdové k obhajobě.

Mgr. Věra Hejhalová